

04 nieuwsbrief
augustus 2023

Westveen

Westveen is onderdeel van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck. Het vormt een belangrijke natuurverbinding tussen de Nieuwkoopse en de Vinkeveense Plassen.

In 2018 is in het noorden van Westveen al zo'n 18 hectare ingericht als natuur. Nu is er een inrichtingsplan om nog eens 65 hectare geschikt te maken voor zeldzame en bedreigde dieren en planten.

Hoe staat het nu met Westveen?

In 2020 is er een schetsontwerp vastgesteld voor de natuurinrichting van Westveen. Het is in samenspraak met bewoners en grondeigenaren opgesteld. Het schetsontwerp werd de afgelopen twee jaar uitgewerkt tot een definitief inrichtingsplan. Daarover is intensief overlegd met de adviesgroep.

Wensen

Veel van de wensen van de adviesgroep, met name over het watersysteem, het nat schraalland en de beheerroutes, zijn opgenomen in het inrichtingsplan. Zo is, na extra onderzoek, besloten om het nat schraalland meer te bundelen in het midden van Westveen.

Helaas is het niet gelukt om op alle punten de wensen van de adviesgroep over te nemen. Zo stelde de adviesgroep voor om geen beheerpaden aan te leggen door het nat schraalland, maar beheer zonder beheerpaden kan daar niet. Er komen dus wel beheerpaden, maar ze moeten zo min mogelijk opvallen in het landschap. De aanleg gebeurt bij voorkeur met groene zoden, en anders zo veel mogelijk met materiaal uit het gebied zelf. Dit wordt nog verder uitgewerkt in de uitvoeringsfase.

Een belangrijke wens van de adviesgroep kan worden vervuld: de maximumsnelheid op de Uitweg wordt verlaagd van 80 naar 60 km/uur.

In april en mei 2023 heeft de stuurgroep het inrichtingsplan en het advies van de adviesgroep besproken, en vervolgens heeft de stuurgroep in juli het definitieve inrichtingsplan vastgesteld.

U vindt het inrichtingsplan op de projectpagina van de website: veenweidengouwewiericke.nl/projecten/westveen. Daar vindt u ook het advies van de adviesgroep.

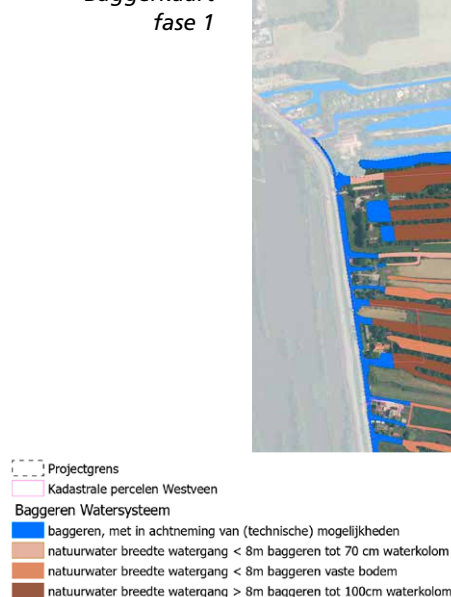
Baggeren

Westveen heeft maar liefst 24 kilometer aan watergangen. Dat komt goed uit, want schoon water kunnen we prima gebruiken in onze natuurplannen. Maar om het water schoon te krijgen (en te houden) is baggeren noodzakelijk. Een flink deel van de bagger zal worden verwijderd uit het gebied en gebruikt in de Noordse Buurt. Een omvangrijke klus. Daarom is er naast het inrichtingsplan ook een baggerplan opgesteld.

De bedoeling is om in de eerste fase, van september 2024 tot maart 2025, een groot deel van de baggerwerkzaamheden uit te voeren, ook in sloten van particulieren. In die fase wordt ook natuur aangelegd op de percelen die eigendom zijn van Natuurmonumenten.

Uiteraard doen we het baggeren in goed overleg met de betrokken slooteigenaren.

Baggerkaart
fase 1

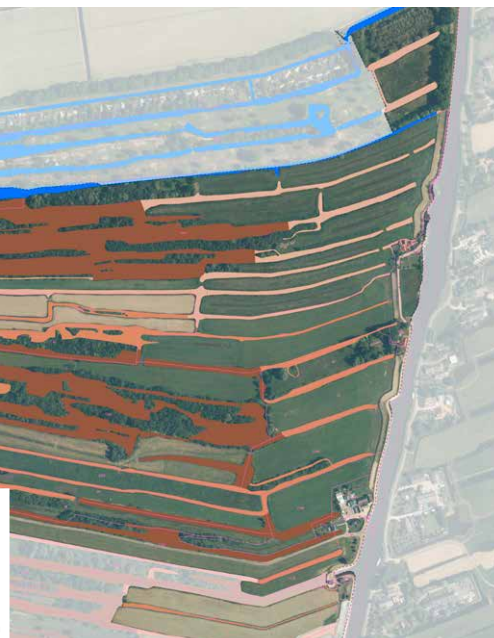

Film

Wat staat er in het inrichtingsplan? Dat kunnen we in woorden uitleggen (en dat doen we ook hieronder), maar we vertellen het ook in een filmpje op de website, op de projectpagina Westveen:

veenweidengouwewiericke.nl/projecten/westveen

Het filmpje duurt drie minuten.

Wat staat er in het inrichtingsplan?

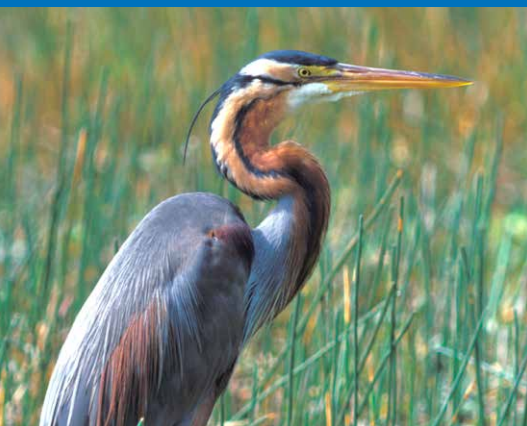
Water speelt een grote rol in het inrichtingsplan. Schoon water is immers noodzakelijk voor de bijzondere natuur die we hier willen hebben. Daarom wordt in het inrichtingsplan veel aandacht besteed aan baggeren en een goede doorstroming van de sloten. Voor de doorstroming wordt een aantal maatregelen getroffen in het watersysteem: aanleg en verwijdering van watergangen, dammen, duikers en stuwtjes. De functie van de Westveense Molen blijft behouden. Er komen drie typen natuur: veel kruiden-

en faunarijck grasland, een kleiner deel nat schraalland en een perceel veenmoeras. Het al aanwezige laagveenbos blijft behouden. In het gebied worden ook natuurvriendelijke oevers aangelegd. Voor een ongestoorde zone met 'ottereilanden' worden twee watergangen gegraven in het bos van Natuurmonumenten. Recreatie over het Pietersenpad blijft mogelijk, maar het pad wordt deels verlegd naar het bos. Het trekpuntje blijft op dezelfde plek, maar wordt vernieuwd. Langs de Kromme Mijdrecht komen een paar bankjes.

Waarom nieuwe natuur in Westveen?

Op het eerste gezicht ziet Westveen er nu al prachtig groen uit. 'Niks meer aan doen', zou je misschien zeggen. En ja, we zijn blij met veel van de natuur die er nu al is. Die gaan we behouden. Toch is het belangrijk dat er iets extra's gebeurt. Westveen maakt immers deel uit van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haack. We hebben afgesproken dat de natuur in Natura 2000-gebied extra bescherming verdient en in elk geval in kwaliteit niet achteruit mag gaan.

De natuur in Nieuwkoopse Plassen & De Haack kan wel een duwtje in de rug gebruiken. Diverse watervogels, zoals purperreiger, grote zilverreiger en smient, hebben meer leefgebied nodig om in voldoende aantallen te overleven. De noordse woelmuis en de gestreepte waterroofkever zoeken ook naar goed leefgebied. De otter wil zich veilig verplaatsen en de zwarte stern zou graag in Westveen op zoek gaan naar voedsel.

Schraalland, grasland

Nat schraalland is uiterst zeldzaam: het komt in heel Europa nog maar op enkele plaatsen voor. Maar juist rond de Nieuwkoopse Plassen ligt er de mogelijkheid om dit type natuur succesvol aan te leggen: vroeger kwam het hier veel voor. En van kruiden- en faunarijck grasland heb je eigenlijk nooit genoeg in deze omgeving: het is belangrijk als leefgebied voor vele (zeldzame) soorten dieren en planten.

Wat gaat er gebeuren in 2023 en 2024?

Allereerst wordt nog een aantal onderzoeken uitgevoerd. Zo is er een nader onderzoek naar 'beijzering' (een methode om fosfaat in de sloten te binden en zo helder water te krijgen), dat dit najaar wordt afgerond. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden om de Amerikaanse rivierkreeft te bestrijden. Daarnaast wordt dit jaar de aanbestedingsprocedure in gang gezet voor fase 1 van de aanleg van de nieuwe natuur. In fase 1 wordt het merendeel van de sloten gebaggerd en wordt nieuwe natuur aangelegd op de percelen van Natuurmonumenten. Fase 1 start in september 2024 en duurt zo'n half jaar.

Wat zijn de plannen van de provincie?

Niet alleen de stuurgroep werkt aan natuurplannen voor Westveen, maar ook de provincie Zuid-Holland. Sinds 2016 werkt de stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke aan de natuuropgave in Westveen. Zij doet dit op verzoek van de provincie Zuid-Holland, die eindverantwoordelijk is voor de nieuwe natuur. Het is de afgelopen jaren niet gelukt om met alle grondeigenaren in Westveen overeenstemming te bereiken over de realisatie van natuur of de aankoop van gronden. Maar de afspraak tussen provincie en Rijk is wel, dat het Natuurnetwerk Nederland in 2027 af moet zijn.

Projectbesluit

Omdat de nieuwe natuur in Westveen cruciaal is voor voltooiing van het Natuurnetwerk Nederland in deze regio en het halen van

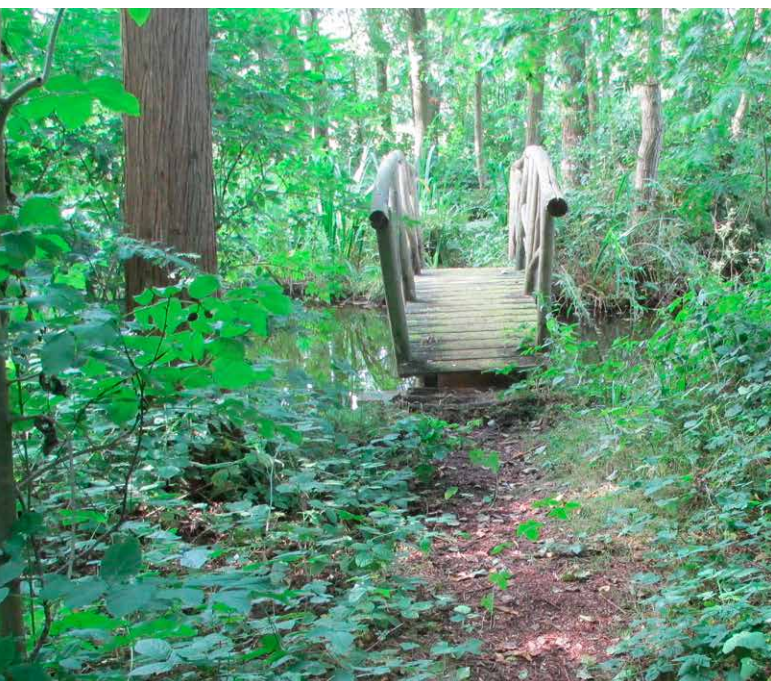
de Natura 2000-instandhoudingsdoelen van het gebied, besloot de provincie eind 2022 om over te gaan tot het opstellen van een projectbesluit. Hiermee wordt de bestemming in Westveen gewijzigd in een passende natuurbestemming. Omdat het projectbesluit de provincie een onteigeningstitel verschaft, borgt de provincie hiermee dat de benodigde gronden op termijn allemaal beschikbaar kunnen komen voor de natuuraanleg.

In de tussentijd zet de provincie de gesprekken met particulieren voort over aanleg van natuur op hun percelen, bij voorkeur door zelfrealisatie, anders door minnelijke aankoop met volledige schadeloosstelling. Pas als deze gesprekken niet tot het gewenste resultaat leiden, kan en zal de provincie overgaan tot onteigening. Uiteraard wordt hierover goed afgestemd tussen provincie en stuurgroep.

Fasen

De plannen van de provincie hebben betrekking op particuliere gronden, niet op de gronden van Natuurmonumenten. Daarom kan fase 1 van de uitvoering sowieso doorgaan. De provincie voert de regie over fase 2. De planning van de uitvoering van fase 2 hangt af van het antwoord op de vraag of (en zo ja, op welke termijn) met individuele eigenaren overeenstemming wordt bereikt.

De afgelopen maanden heeft de provincie verkennende gesprekken gevoerd met de bewoners/grondeigenaren. In het tweede deel van 2023 wordt begonnen met het opstellen van het Projectbesluit en het bijbehorende participatietraject.

Planning

juli 2023	Definitief inrichtingsplan (incl. baggerplan) is goedgekeurd
sept 2024	Start uitvoering fase 1 natuurinrichting inclusief baggeren
2027	Opening natuurgebied Westveen

Op de hoogte blijven?

Wilt u op de hoogte blijven van het nieuws rond Westveen? Geef uw mailadres dan door op info@veenweidengouwewiericke.nl.

Dan ontvangt u in de toekomst als eerste de nieuwsberichten over Westveen en Gouwe Wiericke.

Meer informatie

Het inrichtingsplan voor Westveen vindt u op de website www.veenweidengouwewiericke.nl/projecten/Westveen. Hebt u vragen over dit project? Stuur dan een e-mail naar info@veenweidengouwewiericke.nl.

Colofon

Deze digitale Nieuwsbrief is een uitgave van de Stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke. De Stuurgroep bestaat uit de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, en Nieuwkoop en de hoogheemraadschappen van Rijnland en De Stichtse Rijnlanden.

Fotografie: Pim Jansen, Kees Mostert, Janus Verkerk
Vormgeving: vakteam Grafimedia, provincie Zuid-Holland. 230700237

Inrichtingsplan

